

New Yorgis esilinastub film Yasmynist

Chelsea filmifestivalil New Yorgis linastub eesti muusikust Yasmynist valminud dokumentaalfilm „Yasmyn. Clarity for a Day or Two“. Filmi režissöör on Anastasia Zazhitskaya ja Georgius Misjura. Film jõuab novembris ka Eesti publikuni. **ERR**

Kumus näeb filmi kuulsast Vermeeri näitusest

Kevadel Amsterdamis toimunud Vermeeri näituse 650 000 piletit müüdi välja juba eelmüügist. Hollandi dokumentalist Suzanne Raesi film „Vermeeri kannul“, mis linastub täna Kumu kultuuriteemaliste dokumentaalfilmide sarjas, heidab pilgu selle mastaapse väljapaneku ettevalmistamisele. **EPL**

Kumu kultuuriteemaliste dokumentaalfilmide sarjas, heidab pilgu selle mastaapse väljapaneku ettevalmistamisele. **EPL**

Ministeeriumi kantsler: rahvusraamatukogu ja ERR-i telemaja ehituseks vajaminevat raha pole leitud

„Vahendite puudus meie valdkonnas on ja jääb,“ ütleb kultuuriministeeriumi värske kantsler ja pikaajane teatrijuht Kristiina Alliksaar.

Mis saab Vene Teatrist, mille tegevusmahu vähendamist soovitanud endine ministeeriumi ase-kantsler päevapealt koondati? Mis saab pooleliolevast rahvusraamatukogu ehitusest, ERR-i telemajast, lagunevast ja ajutiselt Lasnamäele viidud Tallinna kunstihoonest või rahvusoperi Estonia juurdeehitisest? Pakilistele kultuurielu puudutavatele küsimustele vastas kultuuriministeeriumi kantslerina augustis tööd alustanud Kristiina Alliksaar (43).

■ **Kuidas on teil ministeeriumis esimesed paar kuud möödunud? Riigieelarve läbirääkimiste tõttu olid sisuliselt kõik sektorid juba enne teie tulekut välja vihastatud.** Ühest küljest on olnud väga palju uut informatsiooni. Ma ei olnud lõpuni kursis, kui paljude teemadega kultuuriministeerium tegelikult tegeleb. Teisest küljest, kultuurivaldkonnas ei tehta üksi midagi. Siin majas on väga tugev meeskond, kes oma valdkonda väga kirglikult tunneb ja toetab ning sellest hoolib. Samas oli kõik eelarvet puudutav valusam ja keerulisem, kui me keegi oodata oskasime. Üheskoos suutsime aga leida lahendused, mis ei sundinud kultuurivaldkonnas peaaegu kellelki raha ära võtma.

■ **Miks otsustasite tulla rahulikust Vanemuise teatrist ministeeriumisse, kus praegu on väga raske aeg?** Minu otsus Vanemuisest lahkuda sündis eelmise aasta lõpus. Olin teinud sel-

INTERVJUU
Miikael Raun
miikael.raun@epl.ee

Eelarvet puudutav oli valusam ja keerulisem, kui oodata oskasime.

leks ajaks teatrijuhi tööd üheksa aastat ja tundsin, et olen selles vallas ammen-dunud ning et mul ei ole pakkuda seda, mida Vanemuisel oleks edasi liikumiseks vaja. Tollal ei olnud keegi minuga sõnagi kuhugi edasi liikumisest rääkinud. Kui aprilli lõpus värskest ministriks saanud Heidi Purga mulle selle ettepaneku tegi, siis võtsin ikkagi mõtlemissaaga, sest aad-sin, kui suur ja kui suure jõuga see valdkond ja ametikoht on. Otsus muuta kogu oma elu ei tulnud lihtsalt.

■ **Kuidas koostöö minister Purgaga kulgenud on?**

Väga hästi. Me tundsin küll teineteist, ütlesime „sina“, aga me ei olnud koos kordagi töötanud. Heidi on põhjalik, ta tahab asjadest päriselt aru saada, tal on oma arusaam ja see valdkond läheb talle väga korda.

■ **Riigieelarve läbirääkimistest: kultuurisektorile on kaks suurt võitu autorihüvitisfondi ja filmisektori eelarve suure-nemine. Kui suur oli selle saavutamises teie roll ja kui palju tuli võidelda näiteks rahandusministeeriumiga?**

Nende suurte teemadega tegeleti siin majas juba aastaid enne minu tulekut. See, et ministril õnnestus need summad ikkagi valdkonnale toeks saada, on olnud küll puhtalt tema võitlus. Meie saime valmistada ette võimalikult hea pinnase ja argumentid. Edasine oli ministri võit.

■ **Kas rahvusraamatukogu ja telemaja valimine on nüüd kindel ja ehitatakse plaanipäraselt? Kust võiks selleks raha tulla?**

Praegu ei ole rahaliste allikate kohta vastust. Selge on see, et alustatu tuleb lõpu-le viia. Rahvusraamatukogu ehituseks on vaja lisaks kümme miljonit eurot, aga pole veel teada, kust see täpselt tuleb.

Kuid ka sisustuseks on raha vaja, et seal oleks võimalik inimestel tööd teha, luge-jatel raamatuid laenutada. Kogu see võrgustik, mis raamatukogu tegevustega kaasas käib, kuni majja koliva riigiarhiivini välja. Selleks on vaja leida veel 17 miljonit.

■ **Aga telemaja? Ma nüüd ei tea, kas viimastel päevadel on seal ehitama hakatud...**

Ehitama veel kindlasti hakatud ei ole. Ehitama saab hakata siis, kui on selge, kust selleks rahastus tuleb. Praegu see veel selge ei ole.

■ **Mis kultuuriministeeriumi kõrval lagunevast Tallinna kunstihoonest saab?**

Sama teema: valitsus on otsuse teinud, kunstihoone remont tuleb. Kunstihoone kolis ajutiselt oma tegevusega Lasnamäele (aadressile Jaan Koorti 24 – toim), kus neil läheb väga hästi. Nad on heas mõttes isegi üllatunud, kui palju uut publikut nad saanud on. Ka sellist, keda siia Vabaduse väljaku ääres asuvasse muuseumi saanud ei oleks. Aga selge on see, et väärkas Vabaduse platsi äärne hoone tuleb korda teha. Praegu ei oska ma öelda, kust see raha tuleb. Meil on mõtteid ja me kindlasti leiame lahenduse.

■ **Kas rahandusminister Mart Vörklaev suudeti ümber veenda ja neid hooneid ei hakata ehitama kultuurkapitali eelarvest? Ma ei oska öelda, kas ta on suudetud lõpuni ümber veenda. Kultuurkapitali vahendid ja võimalused tuleb üle vaadata ning koostöös kultuurikomisjoni-ga seda praegu tehakse.**

■ **Kas rahvusoperi Estonia juurdeehitis tuleb ja kuhu?**

Ei tea. On muidugi selge, et Estonial on tingimuste parandamiseks muutusi vaja. Selles on kõik ühte meelt. Kuidas

seda aga lahendada nii, et säiliks meie UNESCO pärand, looduskeskkond ja kõik muud tingimused ning samas oleks rahvusoperil võimalik saada arenguks vajalikud töötingimused. Selle nimel töö käib. Äsja tuli Tallinna linna ja rahvusoperi Estonia vastavalt komisjonilt teade, kuhu on nemad oma aruteludega jõudnud. Meie maja töörühm vaatab veel kord üle kõikvõimalikud juriidilised võimalused ja piirangud. Vaatab, milliseid muudatusi on vaja, et juurdeehitise-ga edasi minna. Need soovitused esitame kultuurikomisjonile.

■ **Te tulete teatrid valdkonnast ja loogiline oleks küsida, ega te seda valdkonda ometi eelistama ei hakka. Aga vähemalt eelarvekõneluste põhjal tundub, et teatrid ei saa midagi juurde. Kas olete pettunud ka? Ei ole pettunud, sest oli ju teada, et ministri jaoks on praegu kaks kõige rohkem tuge vajavat valdkonda kirjandus ja kunst. Pealegi, suurt lisavahendite võimalust järgmise aasta eelarves ei ole.**

■ **Sel aastal said teatrid ühekordset lisatoetust, et kohaneda etendusasutuste uuenenud seadusega. Kas saate kindlusega öelda, et järgmisel või ülejärgmisel aastal keegi seaduse ümbertegemise pärast uksi kinni panema ei pea?**

Sel aastal leiti lisaraha suurusjärgus 850 000 eurot, millest 400 000 eurot moodustas kahe garanti raha, mis olid mõeldud uutele loovkollektiividele. 450 000 eurot leiti ministeeriumi enda reservidest. Mis puudutab 2024. aasta voo, siis minister lubas kevadel, et see jääb sama suurusega, nagu ta oli 2023. aastal koos lisavahenditega. Ringi jagatakse sama suur summa – 4,57 miljonit eurot.

Teine teema on see, kuidas seda raha jagatakse. Vaatasime kevadel üle vald-